

General Mladen Markač godinu dana na slobodi

Ja sem samo došel doma

DOROTEJA JENDRIĆ

Izlazak ovoga broja Podravskoga zbornika poklapa se s godišnjicom izlaska iz zatvora umirovljenoga generala Mladena Markača, našega Picoka, Podravca koji je najmanje dva puta branio svoju i našu domovinu - prvi put kao pripadnik i zapovjednik specijalne policije na svim hrvatskim ratištima ranih devedesetih godina prošloga stoljeća, drugi put tijekom šestogodišnjega suđenja na Međunarodnom sudu u Den Haagu.

Danas je slobodan čovjek i građanin. Za čovjeka koji je prošao put od uzornoga spor-

taša do generala on je ponovno rođen, započeo je novi život, kako ljudi to vole reći - onoga 16. studenoga 2012. godine kad je američki sudac Theodor Meron pročitao oslobodajuću presudu za hrvatske generale Antu Gotovinu i Mladena Markača. Njima je haaški sud želio nametnuti kolektivnu krivnju, kao da su upravo oni skrivili Domovinski rat; trebali su „platiti“ za sve grijehе koje je netko nagomilao na njihova leđa. Mnogi su mišljenja kako je tek oslobodajućom presudom Hrvatska konačno izašla iz rata i postala slobodna zemlja. „Slobo-

da, nisu zločinci. Pravda je pobijedila. Heroj, a ne zločinac!”, neke su od poruka kojima su oduševljene mase pozdravile Podravca Markača i Dalmatinca Gotovinu na veličanstvenom dočeku - prvo u Zagrebu, a potom i u drugim hrvatskim gradovima. Svi su htjeli pozdraviti heroje, stisnuti im ruku i zaželjeti dobrodošlicu, od sreće se pjevalo i veselilo.

Posljednjih mjeseci, više no ikada, general Markač druži se s ljudima, putuje Hrvatskom, nadoknađuje propušteni dio civilnoga života sretan što je desetak zatvorskih „kva-drata“ zamijenjeno širinom i dužinom cijele Hrvatske. Susreće se s prijateljima, posjećuje suborce koji su bolesni ili u nekoj potrebi, odlazi na proslave obljetnica - Oluje u Kninu, postavljanje spomenika 4. gardijskoj brigadi u Splitu - tu su i razgovori s predstavnicima gradova čiji je počasni građanin, od Osijeka, Koprivnice, Lipika i Pakraca do Gospića, Šibenika i drugih mjesta. Otišao je i na proslavu dvadesetogodišnjice akcije Medački džep prisjetiti se kako su vojno-redarstvene snage pješalice oslobađajući teritorij pod Velebitom. Uživa u malim i velikim događajima u svojoj Podravini, uspoređuje što se promijenilo tijekom njegova izbjavanja. Jednom je s tetkom i rodbinom, drugi put s policajcima i lovcima, a može ga se zateći i u Peterancu kod župnika Ozrena Bizeka koji je slike generala heroja bio postavio i na đurđevački Župni dvor, u doba kad mnogi

nisu marili za haaške zatvorenike. Posebno je drag gost među svojim nekadašnjim susjedima i rodbinom u Đurđevcu, na Peskima gdje je društveni dom dobio Markačevo ime. „*Ja sam samo došao doma*“ rekao je Markač među svojim Picokima kad su mu 24. studenoga 2012. godine priredili doček kakav još nije viđen u Đurđevcu. I kad mu je đurđevački Amerikanac, kantautor Ivan Gašparić Gape, u pratnji Đurđevčica, zapjevao „*Prvi bio kad je trebalo, Lijepu našu kad se branilo. Stao prvi uz narod je svoj, Mladen Markač hrvatski heroj*“.

Mladena Markača mnogi tek sada bolje upoznaju. Taj samozatajni čovjek zapravo je u

psihološkom profilu oličenje odlučnosti, snažnoga karaktera i visokih moralnih vrijednosti koji nema mržnje ni prema kome. On zna s ljudima, uporan je i sistematičan profesionalac koji je oko sebe širio optimizam te ima izraženu viziju što želi postići još iz doba kad je trenirao džudo na zagrebačkoj Mladosti. Iza tih osobina skriven je i veliki emotivac. „*Srce mi je reklo da se moram pridružiti Koloni sjećanja koja svake godine 18. studenoga podsjeća na tragediju pada Vukovara 1991. godine*“, kako je sam rekao, samo dva dana po povratku kući i obitelji u Zagreb. Braniteljima, udovicama i žrtvama rata koji su se rasporedili u dosad najduljoj koloni sjećanja njegova prisutnost dala je moralnu snagu, onu snagu koju je i on sam trenirao iza ševeningenskih zatvorskih zidina. Čovjeka takvih osobina mnogi bi rado vidjeli i slijedili u politici, no on otklanja takvu mogućnost. Radije o sebi govori kao o sudioniku rata i zapovjedniku specijalne policije koji može u svakome trenutku postati pisac, povjesničar i tumač istine koji će iz prve ruke svjedočiti što se točno događalo tijekom Domovinskoga rata u Hrvatskoj.